

3/2000 IRIZPENA

Euskadiko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuei buruzko Legearen Aurreproiektua

Bilbon, 2000ko urriaren 27an

I.- AURREKARIAK

Maiatzaren 19an, Industria, Merkataritza eta Turismo Saileko idatzia sartu zen Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordera, eta hantxe, Euskadiko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuei buruzko Legearen Aurreproiektuari buruzko informazioa eskatzen zen, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen ekainaren 27ko 9/1997 Legearen 3.1.a) artikuluan ezarritakoari eutsiz.

Legearen Aurreproiektu horrek, Kontsumitzailearen Estatutuari buruzko azaroaren 18ko 10/1981 Legean ditu aurrekariak, eta Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen babesari dagokionean, Euskadiko Autonomi Estatutuaren 10. artikulua, bere 27 eta 28. ataletan, salneurrien politika orokorraren, Estatuko lurraldeetan ondasunen zirkulazio askearen eta lehiaren babesari buruzko legediaren kalterik gabe, ematen duen aginpide eskusiboa garatzen du.

Berehalaxe bidali zitzaizen Legearen Aurreproiektuaren kopia Kontseiluaren Osoko Bilkurako kide guztiei, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen Funtzionamenduari buruzko Araudian ezarritakoaren arabera, egoki irizten zieten proposamenak eta aburuak igor zitzaizkien eta Batzorde Iraunkorrera edo zegokion Lan Batzordera eraman ahal izateko.

2000ko urriaren 4an batu zen lan bilkuran Gizarte Garapenerako Batzordea, Osoko Bilkuraren onespenerako jasoa izango zen Irizpen proposamena egiteko xedeaz, beraren onspena 2000ko xxxaren x(e)ko osoko bilkuran erabaki zelarik.

II.- EDUKIA

Euskadiko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuei buruzko Legearen Aurreproiektuaren testuak honakoak ditu bere baitan: zioen adierazpena. Hirurogeita zortzi artikuluz osatutako lau Titulu, bi xedapen erantsi, xedapen iragankor bakarra eta azken xedapen bi.

Zioen adierazpena:

Euskal Autonomi Erkidegoak, Estatutuaren 10. Artikulua 27 eta 28. atalen arabera, aginpide eskusiboa du kontsumitzaileen eta erabiltzaileen babesari dagokionean, salneurrien politika orokorraren, Estatuko lurraldeetan ondasunen zirkulazio askearen eta lehiaren babesari buruzko legediaren kalterik gabe. Aginpide horrekin bat etorritik, bere egunean Kontsumitzailearen Estatutuari buruzko azaroaren 18ko 10/1981 Legea promulgatu zen. Testu honek, urteotan gertatutako gizarte eboluzioari egokitzeko, aldatu egiten du aipatu legea.

Aldaketa honi bidea ematen dioten gertakarien artean, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen babeserako jarduera esparrua aldatzen duten Europar Batasunarekiko atxikimendua eta Amsterdameko Ituna daude. Horrez gain, Herri administrazio ezberdinen jardueren koordinazioan, Kontsumorako Udal Zerbitzuak sortuz Toki Administrazioari protagonismo handiagoa ematean eta Kontsumo Ikuskapena eta Administrazioaren zigorretako gaitasuna behar bezala arautzean datza gakoa.

Xedapenen corpusa:

I. tituluaren sei artikuluetan aplikaziorako xedea eta esparrua ezarriko dira, babeserako printzipio orokorra, Kontsumitzailearen eta Erabiltzailearen definizioa, beraien funtsezko eskubideak eta babes berezia eskatzen duten egoerak.

Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Eskubideei buruzko **II. Titulua** sei atalek osatzen dute. Bertan osasun eta segurtasunerako eskubidea ezartzen da, ekonomi eta gizarte interesen babeserakoa, babes juridiko eta kalteen ordainerakoa, kontsumo gaietako informazio, hezkuntza eta prestakuntzarako eskubidea eta ordezkapen, kontsulta eta partaidetzarakoa.

III. tituluan Administrazioaren ikuskapen-jarduera arautzen da, bai eta kautelazko neurriak eta isun hertsatzaileak hartzea ere.

IV. tituluan Administrazioak zigortzeko duen ahalmena arautzen da, kontsumo arloko arau-haustek zehazten eta kalifikatzen, eta zuzentzeko zigorrak ezartzen dira.

V. tituluak Herri Administrazio ezberdinen arteko aginpide banaketa eta berorien arteko lankidetzaren kontenplazten ditu.

Xedapen erantsi biek Legeak aurreikusten ez duen hartan, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Babeserako uztailaren 19ko 26/1984 Lege Orokorraren eta Euskadiko Herri Administrazioen Zigortzeko Ahalmena arautzen duen otsailaren 20ko 2/1998 Legearen aplikazioa ezarriaz, aplikagarria den erregimen eransgarria adierazten dute.

Xedapen iragankor bakarrak Lege honetan aurreikusten diren arauen garapenari heldu arteko erregimen eransgarria adierazten du.

Hiru xedapen erantsiek Gobernu Kontseilua baimentzen dute beharrezko gerta litezkeen erregelamenduzko xedapenak eman ditzan, haiek beteko direla bermatzeko eta Legea indarrean sartzeko baliabide materialak aurrekontuetan sar ditzan.

III.- IRITZIAK

Euskadiko EGABak komenigarri deritzo Lege Proiektuaren testuan honakoak **Kontuan Hartzeari**:

Lege Proiektuaren Zioen Adierazpena

Zioen Adierazpena arau baten funtsa eta justifikazioa den aldetik, Euskadiko EGABak ulertzen du funts horien oinarritzko alderdi guztiak bildu behar dituela, izan ere, honek ez baititu, Kontsumitzailearen Euskal Estatutua ordezkatzuz, aldaketa ezinbesteko egiten duten zio guztiak batzen. Horrexegatik, honako edukiak erantsiak izan daitezen proposatzen dugu:

“Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen babesari gure ordenamenduaren arauen hierarkiaren maila gorena eskaintzea, botere publikoek bermatu beharreko gizarte eta ekonomi politikako printzipio gidarien artean, eta berori Zuzenbidearen printzipio nagusi berritatzat identifikatzea, begirunez tratatzeak eta babesteak legegintza positiboaren berri emango baitute; epailetzako praktika eta botere publikoen jardura Autonomi Erkidegoak aintzat hartuak izan ziren, bere aginpidearen esparruan, euskal kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideen babeserako marko orokorra ezarri zuen lehenengo autonomi araua emateko, azaroaren 18ko 10/81 Legea hain zuzen. Horretatik abiatuta, erregelamenduzko garapenerako hainbat arau eman izan dira, bai eta ordena praktikoko beste jardura batzuk ere.

Aipatu araua, kontsumitzaileen defentsa, artean, bere berritasuna zela kausa, bai doktrina arloan, bai jurisprudentiarenean, edukietan eta autonomien eskuduntzen mugen finkapenean orraztu gabe zegoela eman zenez, legegileak izaera pragmatiko argia zeukan araua egin beharra izan zuen. Hala ere, bertute nagusi gisa etapa baten hasiera izatea zeukan, gero

beste Autonomi Erkidego batzuek eta Estatuak berak ere garatuko zutena. Dena den, euskal kontsumitzaileak babesteko zereginak samurtu ditu.

Gaur, lege hura egin zenetik 17 urte baino gehiago igaro diren honetan, alde handiak daude lehengo egoeraren eta oraingoaren artean. Gai hauetako aginpideei dagozkien aldeak hain zuzen, lege eta jurisprudentzia doktrina orraztuago bat dugulako, gaiaren edukiekiko autonomien eskuduntzak garatuago daudelako, sarri askotan praktikak emandako eskarmentuari esker argiago dauden garapenak izaki, kontsumitzaileen babeserako gizartearen beraren itzalpean edo Euskal Herri-Administrazioen bultzadari esker sortutako Erakunde Publiko eta Pribatuen sareen garapen funtsezkoa dagoelako.

Beste alde batetik, EMBean sartu izana, Amsterdameko Ituna indarrean jarri izana, Europar Batasunak gai honi buruz araudi multzoa eman izana, araudi horietako asko Autonomi Erkidego honetako Herri Administrazioek bete beharrekoak direlarik, moneta bakarraren funtzionamendua, merkatuaren hedapena, merkatu eta zerbitzuen globalizazioa. Gaur egungo gizartearen beharrian berriak, teknologi garapenak (...) horiek guztiak dira zerbitzuak emateko eta produktuak eskaintzeko era berriak, hau da, merkataritza-era berriak profilatu dituztenak.

Alderdi horiek guztiek eragina dute aurreko Legea aldatzeko beharrian, kontsumitzaileen defentsa ukitzen duten alderdi ugariak arautzeko marko egokia ezartzeko xedeaz, aurreko Legeak, bere edukiak mugatuta zeudelako, argi arautu gabe uzten baitzituen eurentariko batzuk, honakoak falta dituela nabari daitekeela: lege hausteen eta zigorren koadro berariazko bat, kontsumo-ikuskapenari buruzko araudi berezia edo Toki Erakundeei aginpideak espreski esleitzea (...); alderdi horiek aintzat hartuak behar dute izan Euskal Herri-Administrazioen jarduera marko orokorra finkatzerakoan.

Lege-arau bat aldatzeko legezko bi tekniken artean, zein baitira aldaketa partziala edo indargabetze osoa, azken hau aukeratu da, haren helburuaren eta goranahiaren beraien zioz, aurreko arauaren erabateko aldaketa ekarriko duenez, arau baten promulgazioa egokiagozat hartu baita. Horregatik, sistematika handiago baten mesedetan, indargabetzea eta ordezkapena aukeratu dira, arau berriari 10/81 Legearen edukietako batzuk errepikatzearen kalterik gabe.

Legegintzarako aginpide honen erabilpenak gaiaren arautze osoa eskatzen du gure Erkidegoaren beraren berezitasunak eta interesak lege maila duen arau baten bidez arautzeko.

Arau honen promulgazioa aurreko Legeak eta estatukoak zeuzkaten hutsuneak betetzera dator, bereziki administrazioaren jardueraren arloan, lege mailako arautzea beharrezkoa zutelarik Autonomi Erkidegoko Herri Administrazioak beraien arau eta administrazio ekintzen kokapenerako tresna egokiaz hornitzeko. Toki Administrazioei egin zaien aginpide esleipenak, bateragarri egiten ditu, beroriek hiritarren babeserako egintza arlo zabala edukitzea, Eusko Jaurlaritzak lurralde osoan duen erantzukizunarekin. Jarduera jakin batzuk, 30/1992 Legea bildutako preskripzioei eta Eusko Legebiltzarreko Jardunbide Zigorzaileari buruzko Legeari, Herri Administrazioen Ahalmen Zigorzaileari buruzko otsailaren 20ko 2/98 Legeari egokitzeko saiakera ere bada. Arlo honetan, Administrazio ezberdinek, Euskadiko lurraldean, kontsumitzaileen eta erabiltzaileen babeserako dituzten aginpideak definitzen dira, helburua erakundearen arteko koordinazioa lortzea izanik, horrela funtzio eta zerbitzuen bikoiztasunik gerta ez dadin.

Halaber, kontsumitzaileen defentsan komunitatearen azken norabideen preskripzioak ere gehitu dira, Europar Batasunean kontsumitzaileen eta erabiltzaileen babeserako dauden politikak eragingarri bihurrarazteko xedeaz.

Legeak, kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak aintzatesteko enfoke berria ematea du helburu, ezen eskubide hauen aintzatespenaren arautzea Estatutuak uzten dion aginpide-eremuraino agortzeko asmoa azaldu baitu, autonomi aginpidearen alderdi guztiak bere baitan hartuz.

Legeak kontsumitzaileak eta erabiltzaileak maila garai batean babestu nahi ditu, gizarte-eragile guztien partaidetzaren eta lankidetzaren bidez, batik bat kontsumitzaileen eta erabiltzaileen erakundeeekin. Halatan, euskal gizartearen elkarte-mugimenduaren sendotzea eta maila guztietako koordinazioa, bai arlo publikoan, eta bai pribatuan, bilatzen ditu. Horretarako, Kontsumoaren Batzorde Koordinatzailea sortu du, Eusko Jaurlaritzako Sail ezberdinen topagune izango den Administrazio organo gisa.

Hala eta guztiz ere, arauak marko izaera izango du, eta ezinbestean, autonomi-arauen bidez beharko du era progresiboan garatua izan, kontuan izanik beraren xedearekin loturiko autonomi aginpideak, Eusko Jaurlaritzak, legeak eta arau eta administrazio xedapenak direla medio ibilia duen bidearen kalterik gabe. Euretariako batzuen jadanekotasuna Legeak espreski baieztatuta dago, eta kontsumitzaileen eskubideen defentsak eta babesak zuzenean iradokita daude. Honela, sektorearen autonomi araudi osoa sortzea da helburua, estatuko legeriara era ordezkatzailean bidali beharrik jazo ez dadin, zuzenbide-eragileari ziurtasun handiagoa emanez eta gai honetan argitasun handiagoa erdietsiz.

Lege-Proiektuaren 3. artikulua

Euskadiko EGABak beharrezko deritzo artikulua honen 3.2) atalean adierazpen honen ordeztuz: **“Ez dira kontsumitzailetzat hartuak izango osatzen dutenak...”** beste hau jartzeari: **“Ez dira kontsumitzailetzat hartuak izango osatzen duten pertsona fisikoak edo juridikoak...”**

Lege-Proiektuaren I. KAPITULUA

Euskadiko EGABak, Titulu honen **“OSASUNERAKO ETA SEGURTASUNERAKO ESKUBIDEA”** enuntziatuaren ordeztuz **“OSASUNAREKIN ETA SEGURTASUNAREKIN LOTUTAKO ESKUBIDEAK”** proposatzen du.

Lege-Proiektuaren 3. artikulua

Euskadiko EGABak, beharrezko irizten dio artikulua honetan aipatzen diren ataletan, Lege-Proiektuaren enuntziatu hauek proposatzen diren idazkera berriek ordezkatzeari:

10.c) atalean Lege-Proiektuaren enuntziatuaren ordeztuz honako hau jartzea **“Ondasunen gordailuaren ordezkagiria ematea kontsumitzaileak ondasun bat egiaztatzeko, frogaketarako, konponketarako edo bestelako eskuhartzerako ematen duenean, bertan, gutxienez, establezimenduaren edo gordetzailearen identifikazioa, objektuarena eta hartze-data ezarri beharko direlarik”**, agiri horren gutxieneko edukia ezarrita, arauetan beste eduki batzuk garatzeko posibilitatearen kalterik gabe, kontsumitzailearen eskubidea babesteko.

10.d) atalean Lege-Proiektuaren enuntziatuaren ordeztuz honako hau jartzea **“Izaera iraunkorreko ondasunetan, berme-agiria ematea bai eta erabilerarako eta mantenimendurako dagozkion argibide-gidaliburuak ere”**, kontsumitzaileak izaera honetako ondasunen erabilerarako eta mantenimendurako duen argibide-eskubidea era garatuan jasoz.

10.i) atalean Lege-Proiektuaren enuntziatuaren ordeztuz honako hau jartzea **“Neurritz gaineko edo fede onaren aurkako klausulak dituzten Kontratazioaren baldintza orokorrak ezabatzea eta kontraprestazioen oreka bidezkoa”**, izan ere, manu honek Kontratazioaren Baldintza Orokorrak buruzko 7/98 Legearekin zerikusia duela ulertzen baitugu, arau horren baldintzei berdinuagoak direnekin.

10.k) atalean Lege-Proiektuaren enuntziatuaren ordeztuz honako hau jartzea **“Modu batean edo beste batean, kontsumitzaileak aukeratzeko duen askatasuna muga dezaketen salmentarako edo bezeroak atzemateko metodoak ezabatzea”**, salmenta bereziak adiera

alde batera utziz, beherapenak, likidazioak eta abar, salmenta berezitat arautzen dituen Merkataritza Jarduerari buruzko legearekin parekotasunik edo nahasterik ez gertatzeko xedeaz.

Lege-Proiektuaren 13. artikulua

Artikulu honetan ezarritako bitartekotza-funtzioen garapenaren aldaketa, idazkera honek ordezkatuta, proposatzen du Euskadiko EGABak:

“Erregelamendu-arautzeari ekingo zaio Kontsumoaren arloan, aginpidea duten Herri Administrazioetan, enpresen, profesionalen edo administrazioen aurka, kontsumitzaileek eta erabiltzaileek aurkezten dituzten salaketen eta erreklamazioen izapideak egiteko administrazio prozedurari dagokionean, hori guztia egoki suerta daitezkeen ikuskaritza eta zigortze jardueren kalterik gabe.

Prozedura borondatezkoa izango aldeentzat eta, gutxienez, erreklamazio guztien erregistro eta hartu izanaren fase bat, erreklamatuaren alegazioen fase bat eta erreklamatuarentzako argibideen fase bat eduki beharko ditu. Prozedurak, alderdiei izaera ez-loteslearen berri emango dien ebazpen-proposamen batez izan beharko du bukaera.

Aldaketa honen zergatia hurrengoa da: erreklamazioen arreta eta izapidetza prozesuak, bitartekotza edo Justiziaren hautazko sistema deritzenak, Herri Administrazioak legezketasun hutsean ezin betearaz ditzaketen sistemak dira, aintzat hartuz gero Administrazioek prozedura-bideen itzalpean jokatu behar dutela eta horrela, objektibotasunez, interes orokorren lorpenaren atzetik joan, beraren eskuhartetik ate utzita partikularren arteko harreman hutsak edo gatazkak.

Horrela, bitartekotza prozesuak arauen arabera garatua izan beharko du, beti ere, araura eta 1998ko martxoaren 30ean, Kontsumoaren arloko auzien judizioz kanpoko irtenbideen erantzule diren organoetan aplikagarri diren printzipioei buruz eman zen Europar Batzordearen Gomendiora bildutakoa aintzat hartuta. Era berean, Herri Administrazioek funtzio hori bete dezaten, erabat mugatuta geratu beharko du erregelamenduzko arau baten bidez.

Lege-Proiektuaren 14. artikulua

Euskadiko EGABak beharrezko irizten dio artikulu honen 2) atalaren idazkera aldatzeari, enpresari atxikipenek partikularrak eta banakakoak izan behar dutela, dagozkien Erakundeek egiten dituztenak lotesleak izan gabe, eta atxikipena enpresa publikoekiko gauzatu behar dela uste dugulako. Horrela, honako enuntziatu hau proposatzen dugu:

“Eusko Jaurlaritzak sustatuko du Kontsumitzaileen, Enpresarien eta Profesionalen Elkarteak, bai eta beraiek Erakundeak ere, Kontsumoaren Arbitraje Sistemari atxiki dakizkion, sistemaren sustapenerako Lankidetzeta-Hitzarmenak izenpetu ahal izango direlarik. Era berean, Enpresa Publikoen atxikipena sustatuko da.”

Lege-Proiektuaren 15. artikulua

Euskadiko EGABak, beharrezko irizten dio artikulu honen idazkeran datorren hurrengo adiera honen ordezkari “... berorien sistema baturatu bat” beste hau ezartzeari “... **Herri Administrazioentzako erreklamazio sistema baturatu bat.**”, erreklamazioen homogeneizazioa Herri Administrazioekiko besterik ezin baitaiteke gauzatu, eta ez, ordea, prozedurarako administrazio arauen pean ez dauden eta Ente Pribatuak diren Kontsumitzaileen Elkarteekiko.

Lege-Proiektuaren 18. artikulua

Euskadiko EGABak ulertzen du ondasunak eskuratzeko edo zerbitzuez gozatzeko edozein balizkotan, gutxieneko edukia aurreikusi behararen eraginez, egoera barregarriak sor daitezkeela; esaterako, erabilera arrunteko edozein ondasunek saldua denean, behar bezala erabiltzeko argibideak edo oharrak eta iraungipen data eraman behar izatea.

Lege-Proiektuaren 19. artikulua

Euskadiko EGABak egoki deritzo etxebizitzaren argibide-agiriei gai honetako arautze berariazkoak eransteari, zehazki, Eraikuntzari buruzko Legean adierazita daudenak edo etorkizun batean organo aginpidedunek promulgatzen dituztenak.

Euskadiko EGABak artikuluko honetako 1. atalaren idazkera aldatzea ere beharrezkoa dela uste du eta enuntziatu honen ordez **“Eraiki berriak diren etxebizitzetan”** beste hau **“Etxebizitza baten lehendabiziko eskualdatzean”**, izan ere, lehendabiziko eskualdatzean du zentzua erosleari etxebizitzari buruzko argibide guztiak emateak, etxea eraiki berria denentz alde batera utzita.

Lege-Proiektuaren 22. artikulua

Euskadiko EGABarentzat, beharrezkoa da “aholkularitza” eta “defentsa” hitzak ezabatzea artikuluko honetako 1. ataletik, hitz horiek Kontsumitzaileen Elkartearen eginkizunetan ondo moldatu arren, ezin direlako Titulartasun Publikoko Bulegoen eginkizunetan sartu. Horregatik, 1. atala honela idatzia izan dadin proposatzen dugu:

“Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei Lege honek aintzatesten dituen eskubideak behar bezala erabiltzeko halabeharrezko diren argibideak eta orientabideak ematearen aldera, eta, oro har, beraien legezko interesari arreta egiteko, Eusko Jaurlaritzak Kontsumitzailearen eta erabiltzailearen arretarako eta informaziorako Bulegoen eta Zerbitzuen sorrera sustatu, bultzatu eta, beharrezkoa izatera, antolatu edo lagunduko du, titulartasun publikokoak izan nahiz Kontsumitzaileen Elkarte baten mende egon.”

Lege-Proiektuaren 23. artikulua

Euskadiko EGABak, komenigarri irizten dio artikuluko honetako 3. atalaren enuntziatua aldatzeari, horrela Kontsumitzaileentzako Argibide-Bulegoen Erregistroa Herri Administrazioek sortutako edo beraren mendeko diren Bulegoei bakarrik eta ez besteri dagokiela ulertu behar dela adieraz dezan, izan ere, Kontsumitzaileen Elkarteek beraien Autonomi Erregistroa edo Elkartearen Zentsua baitute. Halatan bada, honako idazkera hau proposatzen dugu:

“Era berean, Herri Administrazioek sortutako edo beraien mendeko Kontsumitzaile eta Erabiltzaileentzako Argibide-Bulegoen erregistroa egingo da, gai honetan aginpidedun den Sailaren mendekoa izango dena, eta bertan eman beharko dute izena, sailetan banatuta, Herri Administrazioek sortuak edo beraien mendekoak izaki, Euskadin dauden kontsumitzaile eta erabiltzaileen bulegoek ...”.

Lege-Proiektuaren 24. artikulua

Euskadiko EGABak, egoki irizten dio a) atalean Kontsumitzaileentzako Argibide-Bulegoen bitartekotza zeregina ezabatzea, Lege-Proiektuaren 13 eta 22. Artikuluetako kontuan hartzekoetan azaldutako argudioak direla zio.

Lege-Proiektuaren 25. artikulua

Euskadiko EGABarentzat artikuluko honetako c) atalean adierazten diren gai honetako zigor irmoen zerrenda, dagokion zehaztasunarekin, Datuen Babesari buruzko Legearen arabera erabili behar da..

Lege-Proiektuaren 31. artikulua

Euskadiko EGABak uste du beharrezkoa dela artikulua honetako 2. atala aldatzea, Kontsumitzaileen Elkarteek beste Erakunde batzuekiko elkarrizketetan partaidetza irmoagoa izango dutela eta Kontsumoarekin zerikusia duten alderdi ezberdinen topagune gisa Sektore Kontseiluak sortu eta mantenduko direla bermatzeko. Hortaz, hitz hauek erabilia idatziko litzateke:

“Euskadiko Botere Publikoek, norik bere esparruan, kontsumitzaileak elkar daitezela sustatuko dute, bere partaidetza ziurtatuko dute kontsumitzaileen eskubideak edo interesak, era zuzenean edo zeharka, ukituak direneko bizitza publikoaren arlo guztietan eta enpresari edo profesionalen Erakundeekiko elkarrizketa bultzatuko dute, bai zuzenean, edo Sektore edo Lurralde Kontseiluen bidez.”

Lege-Proiektuaren 35. artikulua

Euskadiko EGABak beharrezko irizten dio artikulua honetako d) atalean adiera hau gehitzeari: **“..... kontsumitzaileen interes orokorren babesaren gainekoan direnetan edo elkarteko bazkideen ordezkari gisa dihardutenetan,”**, jarduera biak, beti ere Kontsumitzaileen Elkarteek egoera bietan parte hartu ahal dutelarik, Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen Eskubideei buruzko Lege Orokorren 20. Artikuluak ezarritakoaren arabera.

Lege-Proiektuaren 37. artikulua

Euskadiko EGABak artikulua honetako C) atalean hurrengo adiera erantsi behar dela uste du: **“...emakida, jarraipen eta ezabapen prozedura erregelamenduaren arabera ezarritz. Eskatzen diren beharkizunak bete ezean, bereizgarria kendu egin beharko da, Bereizgarriak behar ez bezala erabiltzea Kontsumo arloko lege haustetzat hartuko da, Lege honek ezartzen dituen ondorioetarako,”**, Horrela itxita geratzen dira bereizgarriei dagozkien posibilitate guztiak, eta arauen garapenera igortzen dira bereizgarrien ukapenen balizkoak.

Lege-Proiektuaren 39. artikulua

Euskadiko EGABak egoki deritzo 1.a) atalean substantiboaren eta aditzaren generoa aldatzeari, honela utziz: **“Batzordea (...) galde eginda (...)”**

Lege-Proiektuaren 41. artikulua

Artikulu honen edukia Kontsumo-ikuskapenen gainekoa denez, Euskadiko EGABak egokitzen hartzen du Organo horren definiziotzat zer ulertzen den adieraziz hasia.

Beste alde batetik, 1. atalak, 42. artikulua daukan edukia nahikoa antzeko den aginpideei buruzko edukia du, errepikakorra gerta litekeelarik.

Lege-Proiektuaren 42. artikulua

42. artikulua honen 2. atalean ikuskapen ekintzen esparrua ezartzen da. Esan beharrik ez dago aurreproiektu honetan erasotzen diren eskubideak administrazioaren eskuartze prebentiboan kokatzen direla lehendabizi. Areago, esparru honetan erregistratu beharko lirake lehentasunez administrazioaren jarduerak.

Manu honen 2. atalak eremu sentsible bat definitzen du ondasun eta zerbitzu jakin batzuekiko, bai osasunean, bai babes bereziko gisa definitutako taldeetan izan dezaketen eraginagatik.

Euskadiko EGABarentzat, kasu hauetan ez da nahikoa gertatzen lehentasunezko ikuskapen egintzaren erreferentzia generikoa; horregatik, prozedura zorrotzagoak ezarri

beharko lirateke. Aldizkako ikuskapen sistemak lege ezartzeak aurkezten dituen zailtasunak kontuan izanda, ikuskapena akuilatzeke eta bultzatzeko formula bat aztertu beharko litzateke behinik behin.

Gauzak horrela, Euskadiko EGABaren aburuz, kontsumitzailearentzako argibide bulegoetan aurkeztutako salaketek, aurreproiektuaren 42. Artikuluko 2. atalean zehaztutako ondasun eta zerbitzuekin zerikusia duten lege hausteei buruzkoak direnean, bide emango diote ikuskapenari, merkaturatzearen edo zerbitzu-ematearen baldintzak frogatu ahal izateko.

Azkenik, honela idatzita geratuko litzatekeen 3. atal bat gehitzea proposatzen da:

“Kontsumo-Ikuskaritzak ofizioz, salaketa bidez edota Kontsumitzaileen Erakundearen arrazoitutako eta ziodun eskariz jardun ahal izango du.”

Lege-Proiektuaren 43. artikulua

Titulu honetan kontsumo-ikuskatzaileei oso-oso eskubide zabalak eta ondorio guztietarako agintari-izaera ematen dien ikuskapena arautzen denez gero, aipaturiko ikuskatzaileek izan behar dituzten kalifikazio eta prestakuntza baldintzak ere bildu beharko ditu bere baitara. Horrela egin ezean, alderdi hauei buruzko eta ikuskatzaile eginkizunei heltzekoei buruzko eskumentasun zabala utziko da. Halatan bada, Euskadiko EGABak beharrezko irizten dio ikuskatzailetza osatuko du(t)en estamentua/k definitzeari eta honakoa ezartzeari: **“erregelamenduaren arabera arautuko dira Lege honetan xedatutakoa betetzen dela bermatzeko eta zaintzeko ardura izango duten ikuskapen eta kontsumo zerbitzuen egitura eta egitekoak, bai eta Kontsumo Ikuskatzaileen egitekoei heltzeko baldintzak ere”**.

Lege-Proiektuaren 44. artikulua

Euskadiko EGABarentzat komenigarria da artikuluko honen 1. atalak bukaera hau izan dezala: **“Jardueraren xedearekin era zuzenean edo zeharka zerikusiren bat eduki dezakeen edozein pertsona fisiko edo juridikoren agertzea edo lankidetzaren eskatu ahal izango du, ikuskapena egin zaion enpresaren ordezkari bat egoteari uko egin ezin dakiokelarik”**, ikuskapena egin zaion pertsonak, ikuskapena dela-eta, gauzatzen diren jarduerak era zuzenean ezagutzeko duten eskubidea errespetatzeko.

Euskadiko EGABak beharrezko deritzo artikuluko honetako 2. atalean honako esanera honen ordezkari **“ikerketarako gailentzat hartzen dituen”** beste hau idaztea: **“ikerketarako gailen gertatzen diren”**, ikuskatzaileei aurkeztu beharreko agiriak albatz gehien objektibatzeko.

Lege-Proiektuaren 50. artikulua

Artikulu honetan, Euskadiko EGABari egoki iruditzen zaio lege-haustea ataletan era sistematikoan jasoak izan daitezela, beraien determinazioan argitasun handiagoa eta ziurtasun juridiko handiagoa lortzearen aldera.

Beste lege-hauste bat eranstea ere proposatzen da, honela idatzita geratuko litzatekeena: **“Marka, egiaztatze, zigilu eta kontramarken erabilerari buruzko xedapenak ez betetzea, eta baimenik gabeko edo berariazko araudia ez betetzeagatik kendutako kalitate-bereizgarriak erabiltzea”**.

19. atalari dagokionean, Euskadiko EGABak beharrezko irizten dio honela idazteari, adieraz dezan **“Kontratazioaren ondoren kontsumitzailearen eskariak betetzeari justifikaziorik gabe uko egitea...”**, zeren, kontratatze askatasunaren arabera, bai ondasun baten saltzaileak, eta bai zerbitzu bat ematen duenak, eskubide osoa dute beren bezeroak aukeratzeko.

Adierazitakoaz gain, EGABak ez du ulertzen zergatik sartu diren 21. atalean gordailu-kontratu batek eratortzen dituen obligazioak eta ez, ordea, bahiarenak edo komodatoarenak, besteak beste.

Lege-Proiektuaren 51. artikulua

Euskadiko EGABarentzat beharrezkoa da artikulua honetako 5. atala ezabatzea, izan badelako erantzukizunei buruzko legeria berariazkoa merkataritza-elkarteentzat.

Lege-Proiektuaren 52. artikulua

Euskadiko EGABak derrigorrezko deritzo artikulua hau aldatzeari, lege-haustek, artikulua honetako 1. atalean ezarritako bi irizpide edo gehiago aldi berean gertatuz gero arintzat, larritzat eta oso larritzat hartuta mailakatzera, legea hautsi duen portaeraren eta zigorraren artean beharrezkoa den oreka-printzipioa argiro urratzen delako, izan ere, zenbait enpresarentzat eta produktu jakin batzuentzat, araututako irizpideetatik bi, gutxienez, gertatutako baitira beti aldi berean.

IV. titulua. III. Kapitulua: Lege-Proiektuaren zigorrez (53. Artikulutik 63.era)

Euskadiko EGABarentzat komenigarria da zigortzeko prozedura ukitzen duten zenbait manu sartzea. Kontsumo gaitetako zigor ezarpenetan aplikagarri den Eusko Legebiltzarraren 2/1998 Legeak hura arautzen badu ere, arauak, argiago izanik, kontsumitzaileen eskubideen hedapena eta defentsa indartuko lituzke.

Bereziki interesgarriak izango lirateke zigortze-prozeduraren hasierari eta bertako legitimazioari buruzko adierazpenak.

Adierazitakoaz gain, 2/1998 legearen 30 eta 34.4 artikuluetan xedatutakoaren arabera, kontsumitzaileen elkarten prozedura hauetako legitimazioa ezarri beharko litzateke modu zehatz-mehatzean.

Lege-Proiektuaren 60. artikulua

Euskadiko EGABak egoki deritzo artikulua honetako 3. atalean “**geratu ahal izango dira**” esakunearen ordez “**geratuko dira**” jartzea, zigorraren ondorioei indarra emateko, enpresa hauek administrazioarekin dituzten harremanei dagokienean, oso lege-hauste larriak direneko balizkoetan. Manu honen bigarren atalean ez bezala, zigor-ondorio indartua hartzen duen lege-haustea oso larria da beti. Gainera, ondorioen zabalkuntza administrazio arloan gertatzen da eta hortxe, erakunde publikoek babes-arreta berezia erakutsi behar dute.

Lege-Proiektuaren 61. artikulua

Euskadiko EGABaren aburuz, zigortze-prozeduren arduradun ziren funtzionarioen jarduera laxoaren zioz gertatutako iraungipena edota manua gertatzen direnetan, berorien diziplinazko erantzukizuna aipatu beharko litzateke. Horrek, araura bildutako eskubideen zorroztasuna eta bermea hobeto ikustaraztea ekarriko luke. Gainera, bai manua, bai iraungipena, ofizioz bereizi behar direla iruditzen zaio, aldeek, prozesuan duten alegazio eskubidearen kalterik gabe.

Lege-Proiektuaren 64. artikulua

Euskadiko EGABarentzat egokia da artikulua honetan k) atal berri bat eranstea, honela idatzita geratuko litzatekeena: “**Autonomi esparruko Kontsumitzaile Elkarteak sustatzea eta bultzatzea**”, proiektuaren beste agindu batzuekin bat, eta Kontsumitzaileen Elkarten esku

utzitako egitekoen garapenerako, dagokion Administrazio organoak sustapen-eginkizuna ezarri beharko du.

Lege-Proiektuaren 65. artikulua

Euskadiko EGABak beharrezko irizten dio artikulua honetako 1.c) atalaren idazkera beste hau izateari: **“Kontsumitzaileen Elkarteei bultzada eta laguntza ematea, beraren lurraldearen barruan”**, kontua ez baita Udalek Toki Elkarteak sustatzea, Udalerrian lanean dihardutenak baizik. Tokiko Kontsumitzaileen Elkarteak soilik sustatzea kontraesan dago, kontsumitzaileen elkarte-mugimenduaren atomizazioa ekidin nahi duten Europa, estatu eta autonomi erkidegoaren mailako estrategi egintamuekin.

Lege-Proiektuaren Xedapen Indargabetzailea (barnean sartzeko)

Kontsumitzailearen Estatutuari buruzko azaroaren 18ko 10/1981 Legearen indargabetze partziala edo osoa aurreikusi beharko litzateke.

IV.- ONDORIOAK

Gizarte Garapenerako Batzordea akordioetara iritsi da III eta IV. Ataletara bildutako gai guztietan. Hala eta guztiz ere, Batzorde honek, Legearen Aurreproiektuaren 17. Artikuluaren inguruan, bertako kideren batzuen artean ezadostasunak daudela egiaztatu du, eta horrek jarrera komuna hartzea eragotzi du. Horregatik, Gizarte Garapenerako Lan Batzordeak jarrera horiek eraman nahi ditu Osoko Bilkurara. Azaldutako jarrerak honako hauek dira:

- Irizpen Proiektu honetan Lege-Aurreproiektuaz egindako edozein aipamen ezabatzea, Euskadiko EGABaren A eta B taldeek eutsitakoa.
- C taldearen aldetik, eta zehazki, EHUren ordezkariaren aldetik, Irizpen Proiektuan honako idazkera proposatzen da:

«Euskadiko EGABak 17.1) Artikuluaren esakune honen ordezkariaren ordez **“Autonomi Erkidegoko hizkuntza ofizialetako batean agertu beharko du, gutxienez”**, beste hau ezarriko luke: **“gutxienez, gazteleraz agertu beharko du”**, gure Erkidegoaren hizkuntza errealitatea kontuan hartuta, gaztelera ez erabiltzeko aukera emateak aldarrikatutako informazio-eskubidea urratzen baitu.

Era berean, Euskadiko EGABak beharrezko deritza 17.2) Artikuluan honako adiera ezabatzeari: **“Aurrerago ezarritakoa ez da exijituko euskaraz adierazitako datuak erraz ulertzeko modukoak direnean edota kontsumitzailearentzako argibideak beste bitarteko grafiko batzuek ziurtatuta geratzen direnean”**. Bereziki sentzible diren produktueta, gaztelerazko informazioaz salbuestea, euskaraz adierazitako datuak erraz uler daitezkeelako edo beste bitarteko batzuen bidezko argibideak daudelako zuhurtasuna ezarri arren, informazioaren kalitate maila jaitsarazten du eta ez du informazioa ziurtatzen.

Adiera honek: **“euskaraz adierazitako datuak erraz ulertzeko modukoak direnean”**, informaziorako eskubidea mugatzen duten ziurgabetasunak eta ezbaiek sorrarazten ditu trantszendentzia bereziko produktueta.” »

Bilbon, 2000ko urriaren 27an

Lehendakariaren O.I.
Rafael Puntonet del Río

Idazkari Nagusia
Manuel Aranburu Olaetxea

ERANSKINA

BOTO BEREZIAEUSKADIKO KOOPERATIBEN KONFEDERAZIOAREN ORDEZKARIAK
EGINA

Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordea arautzen duten lege-xedapenak oker interpretatu izanaren ondorioz, nik ordezkatzan dudan erakundeak ezezko botoa eman behar izan dio boto berezi honen aurretik emandako Irizpenaren testuari, horrela jokatu behar izan baitugu hura eman ahal izateko, nahiz eta Euskadiko Kooperatiben Konfederazioa ados egon Irizpenaren edukiarekin.

Gure jardunaren “auzibidezko bidezkotze atipikoa” eginda, hura berariaz agertaraz dadin eta egoki irizten zaion eran azter dadin soil-soilik, jarraian geure boto berezia zertan den azalduko dugu.

EEGABren Osoko Bilkurak ez du onartu guk 17. artikuluari egin diogun zuzenketa, baina ez du taxuzko arrazoirik azaldu guk erabili dugun irizpidea aldatzeko. Horrexegatik egin dugu boto berezi hau, 17. artikuluari buruz daukagun jarrera argi eta garbi agertarazteko.

17. artikulua. Informazioa emateko hizkuntza

Kontsumitzaileei ematen zaien informazioa, aurreko artikuluan aipatu den hori, gure autonomi erkidegoaren bi hizkuntza ofizialetan eman behar da.

Gure boto berezi hau eta atzera bota diguten zuzenketa, biak ere arrazoi beragatik eginak dira: kontsumitzaileari ematen zaion informazioak zehatza eta kontsumitzailearentzat baliagarria izan behar du, eta horrela izan dadin, kontsumitzaileak bere hizkuntzan jaso behar du informazioa. Hala, bada, gure ustez informazioa aldi berean euskaraz eta gaztelaniaz eman behar zaie.

Eta hala ager dadin, boto berezi hau eman dut horretarako ezarrita dagoen epean, Bilbon, bi milako urriaren hogeita zazpian.

FCO. JAVIER SANZ SANTAOLALLA

EUSKADIKO KOOPERATIBEN KONFEDERAZIOAREN ordezkaria Euskadiko EGABen